



PRAVDA NEBO FIKCE?

II. díl

25
příběhů

Joe Garcia

Splendidum družstvo

PRAVDA NEBO FIKCE? 2. DÍL

Copyright © Joe Garcia, 2025

Cover © Splendidum družstvo, 2026

Czech Edition © Splendidum družstvo

Vražné, Hynčice, 2026

První el. vydání

ISBN 978-80-7681-417-2 (EPUB)

ISBN 978-80-7681-418-9 (MOBI)

ISBN 978-80-7681-419-6 (PDF)

Splendidum družstvo 2026

Obsah

1. PODIVNÝ MUŽ NA ZÁMKU V LOUVRU	4
2. DELFÍN, KTERÝ ZACHRAŇOVÁL ŽIVOTY	25
3. MARY CELESTE – LOĎ DUCHŮ	30
4. ANDĚLÉ Z MONS (1. světová válka)	36
5. ZTRACENÝ DOPIS	41
6. MÍSTNOST BEZ OKEN.....	44
7. BELL WITCH (USA, 19. století)	55
8. DUCH ŽELEZNIČNÍHO PŘEJEZDU V TEXASU	58
9. KULOVÝ BLESK V SIBERII	63
10. PŘÍPAD DOROTY ARNOLDOVÉ	66
11. TAJEMNÉ DVEŘE	71
12. DIKTAFON	78
13. OBRAZ, KTERÝ PLAKAL KREV.....	88
14. ŽENA, KTERÁ PŘEDPOVĚĎELA VLASTNÍ SMRT	91
14. HOTELOVÝ POKOJ ČÍSLO 312	95
16. DVOJNÍCI.....	101
17. ZMIZELÉ DĚTI V PYRENEJÍCH	106
18. ZJEVENÍ DUCHA, KTERÝ ZACHRÁNIL ŽIVOT	112
19. DÍVKA, KTERÁ VYSTOUPILA O ZASTÁVKU DŘÍV	116
20. TELEFONÁTY OD MRTVÉHO	122
21. HLASY Z MOŘE.....	126
22. DUCH DÍVKY V NEMOCNICI SANTO SPIRITO	130
23. POSLEDNÍ HOVOR.....	134
24. ZRADA.....	139
25. DUCH ŽENY V ČERVENÉM ŠÁTKU Z KRKONOŠ	158
PRAVDA NEBO FIKCE?	167
DOPORUČUJEME	174

1. PODIVNÝ MUŽ NA ZÁMKU V LOUVRU

Jmenoval se Étienne Morel a v Louvru pracoval jako údržbář už téměř dvacet let. Nikdo přesně nevěděl, odkud přišel. V personálních záznamech měl jen strohou poznámku: *přijat roku 2003, technická údržba, severní křídlo*. Bydlel sám v malém bytě na okraji Paříže a do práce chodil vždy o hodinu dřív, než musel. Tvrdil, že má rád ticho, kdy jsou chodby ještě prázdné.

Byl zvláštní, ale ne nepříjemný. Mluvil tiše, trochu starosvětsky, a nikdy si nestěžoval. Když měnil žárovky v sálech s rokokovými obrazy, zastavoval se u rámců a někdy se jich lehce dotkl, jako by kontroloval něco, co viděl jen on.

Jednou u oběda, mezi kovovými stoly v zaměstnanecké jídelně, pronesl větu, která změnila všechno: „Víte,“ řekl klidně, „já jsem tady už jednou žil. Tehdy to, ale nebylo muzeum.“

Kolegové se zasmáli. Jen historička Claire Dumontová zpozorněla. Zabývala se dvorem všech králů Ludvíků a v Louvru trávila víc času než doma.

„Jak to myslíte?“ zeptala se.

Étienne se na ni podíval, jako by vážil, zda má cenu odpovídat. „V minulém životě jsem byl Ludvík patnáctý.“

V jídelně se ozval smích, ale Étienne zůstal klidný. Claire jen zavrtěla hlavou. „To je... zajímavé tvrzení.“

„Vím,“ přikývl. „A také vím, že tomu nevěříte.“

O pár dní později ho Claire dohnala v chodbě severního křídla, kde opravoval uvolněnou lištu.

„Poslyšte, Étienne,“ řekla, „berte to jako profesionální zvědavost. Proč právě Ludvík patnáctý?“

Neváhal.

„Protože si pamatuji věci, které nejsou v učebnicích. Třeba ten malý pokoj za Zrcadlovým salonem, kde měl král schované hodiny s prasklým ciferníkem. Nechal je tam po hádce s Madame de Pompadour.“

Claire se zarazila. „Ten pokoj byl zbourán při přestavbě. Zmínka o něm je jen v jednom soukromém dopise.“

„Ano,“ přikývl Étienne. „Psala ho komorná Jeanne. Nikdy neměl být čten.“

Claire zbledla. „Jak... jak znáte její jméno?“

„Protože mi jednou přinesla víno, které jsem neměl chuť pít,“ odpověděl prostě. „A já jí to, pak vyčítal.“

Později si Claire ověřila archivy. Étienne do nich neměl přístup. Neměl ani vzdělání historika. Přesto popisoval drobnosti: skryté značky na podlahách, slovní obraty, které Ludvík XV. používal jen v soukromí, i přezdítku, kterou měl pro jeden obraz — přezdítku, jež se objevovala pouze v nezařazeném rukopisu.

Jednoho večera, když muzeum zavíralo, se s ním Claire znovu setkala.

„Tak mi řekněte,“ zeptala se tiše, „pokud jste byl král... proč jste teď údržbář?“

Étienne se usmál, unaveně, ale klidně. „Protože jsem si to místo zničil. A teď se o něj starám. Je to... spravedlivé.“

„A pamatujete si, jak jste zemřel?“ Chvíli mlčel.

„Ano,“ řekl nakonec. „A právě proto už nechci být nikým důležitým.“

Pak zhasl světla v chodbě a zmizel ve stínu, kde zůstal jen tichý zvuk jeho kroků — jako ozvěna někoho, kdo tudy chodil už dávno předtím.

Claire Dumontová si ho pozvala nenápadně. Ne do muzea, ne do kanceláře. Restaurace *Le Vieux Pont* stála kousek od Seiny, stranou turistických tras. Měla tmavé dřevo, bílé ubrusy a číšníky, kteří si hosty pamatovali.

Když Étienne Morel dorazil, už u stolu seděl starší muž s šedivými vlasy a pečlivě složeným sakem. Před sebou měl jen sklenici vody.

„Étienne,“ vstala Claire, „tohle je profesor Henri Vallois. Pracoval třicet let v Národní knihovně. Teď je v důchodu.“

Étienne si muže prohlédl. „Vy jste ten, kdo třídil korespondenci z let 1748 až 1752,“ řekl klidně.

Valloisovi se nepatrně zvedlo obočí. „Ano,“ odpověděl pomalu. „To je pravda.“

Posadili se. Chvíli bylo ticho, jen cinkání příborů z okolních stolů.

Claire se nadechla. „Étienne, pozvali jsme vás, protože... potřebujeme odpovědi. Profesionálně. Nechceme vás zesměšnit.“

„Toho se nebojím,“ řekl Étienne. „To už jste udělali dávno.“

Vallois se mírně pousmál. „Tak začněme jednoduše. Tvrdíte, že jste byl Ludvík XV. Ne Ludvík XIV., ne XVI. Proč právě on?“

Étienne se opřel. „Protože si pamatuji strach, který se nedá najít v portrétech. A samotu, která nepůsobí vznešeně.“

„Každý král byl osamělý,“ namítl Vallois.

„Ne takhle,“ zavrtěl hlavou Étienne. „On se bál ticha. V noci nechával otevřené dveře, i když mu to lékaři zakazovali.“

Claire zbledla. „To... to není nikde zaznamenané.“

Vallois se předklonil. „Je zaznamenáno,“ řekl tiše. „Ale jen v lékařských poznámkách doktora Quesnaye. Ty nejsou veřejné.“

Étienne pokrčil rameny. „Říkal, že se v tichu ozývají kroky.“

„Jaké kroky?“ zeptala se Claire.

„Minulosti,“ odpověděl.

Číšník přinesl jídlo. Nikdo se ho ani nedotkl.

Vallois pokračoval: „Dobře. Řekněte mi něco, co neví ani většina odborníků. Něco, co se nedá uhodnout.“

Étienne se na chvíli zamyslel. „V roce 1750 král podepsal dokument, který měl zůstat jen návrhem. Týkal se přerozdělení daní v Normandii. Ve skutečnosti ho roztrhal.“

„Ano,“ přikývl Vallois. „To víme.“

„Ale nevíte proč,“ dodal Étienne. „Protože mu ten papír připomněl jeho dědečka. Stejný inkoust. Stejný rukopis písaře.“

Tentokrát Vallois zbledl. „To... to bylo v osobním zápisu. Nikdy to nebylo analyzováno.“

Claire ho chytla za ruku. „Étienne... jak jste se cítil, když jste podepisoval rozsudky smrti?“

„Unaveně,“ odpověděl bez zaváhání. „Nikdy jsem nebyl krutý. Jen zbabělý.“

Vallois ztuhl. „Ludvík XV. byl označován za *milovaného*, a pak za *lhostejného*.“

„Ano,“ přikývl Étienne. „Protože přestat cítit je snazší než nést odpovědnost.“

Nastalo dlouhé ticho.

„A, proč nám to říkáte?“ zeptala se Claire. „Proč teď?“

Étienne se konečně napil vody. „Protože paměť slábne. A některé věci by neměly zmizet.“

Vallois se nadechl. „Poslední otázka,“ řekl. „Jaké bylo poslední slovo, které Ludvík XV. vyslovil?“

Étienne se zadíval z okna na řeku. „Neřekl slovo,“ odpověděl. „Jen se dotkl prstenu. A pomyslel si... *Francie bude lepší beze mě*.“

Claire se tiše rozplakala.

„Tohle,“ řekl Vallois chraplavě, „neví nikdo.“

Étienne se zvedl. „Teď už ano.“

Zaplatil oběd, aniž by se podíval na účet, a odešel. Zanechal po sobě jen chladnou židli — a pocit, že dějiny nejsou tak mrtvé, jak si lidé myslí.

Kancelář doktora Julienu Marchanda byla malá, světlá a nepůsobila dojmem člověka, který by věřil na cokoli nadpřirozeného. Žádné svíčky, žádné symboly. Jen police s knihami, anatomický model mozku a starý psací stůl.

Claire seděla naproti němu a svírala v ruce poznámkový blok.

„Takže,“ začal Marchand, „vy mi tvrdíte, že sice nevěříte na reinkarnaci, ale, že jste narazila na člověka, který ví příliš mnoho.“

„Ano,“ přikývla Claire. „A nemá, jak to vědět.“

„To říká každý, kdo narazí na dobrého mystifikátora.“

„On nemystifikuje,“ oponovala. „Nesnaží se přesvědčit. Dokonce se vyhýbá pozornosti.“

Marchand se opřel. „To je zajímavé. Lidé s bludem bývají... hluční.“

„Právě,“ řekla Claire. „A proto jsem tady.“

Marchand chvíli listoval v poznámkách. „Řekněte mi přesně, co vás znepokojuje.“

Claire se nadechla. „Tvrdí, že byl Ludvík XV. A ví věci, které nejsou publikované. Jména, detaily, motivace. Ne obecné znalosti — drobnosti.“

Marchand se zamračil. „Dobře. Teoreticky existují tři možnosti. Náhoda, podvod, nebo... paměť, která nepatří tomuto životu.“

Claire přikývla. „A vy se zabýváte tou třetí.“

„Ano,“ řekl klidně. „Ale ne tak, jak si lidé myslí.“

„Tak mi to vysvětlete.“

Marchand si sundal brýle. „Existují případy, kdy si lidé pamatují minulé životy. Většinou jde o obyčejné lidi. Rolníky, děti, řemeslníky. Velmi zřídka o někoho významného.“

„Proč?“ zeptala se Claire.

„Protože paměť se neřídí slávou,“ odpověděl. „Ale nedořešeností.“

Claire se zarazila. „Chcete říct, že...“

„Že král, který zemřel spokojený, by se pravděpodobně nevrátil,“ doplnil Marchand.

„Ludvík XV., ale nebyl spokojený,“ namítla.

Marchand přikývl. „Právě. Ale teď k vaší otázce. Proč údržbář.“

Claire se předklonila. „Ano. To nechápu.“

Marchand se pousmál. „Protože, to je opak moci.“

„To mi nestačí.“

„Dobře,“ pokračoval. „Představte si člověka, který měl absolutní kontrolu. Nad lidmi, budovami, životy. A selhal. Co by si vybral příště?“

„Nevýznamnost?“ řekla tiše Claire.

„Bezpečí,“ opravil ji. „Možnost být neviditelný. Dotýkat se historie, ale nerozhodovat o ní.“

Claire sklopila oči. „On se stará o Louvre.“

„Ano,“ přikývl Marchand. „O místo, které bylo kdysi symbolem moci. Teď je správcem. Ne vlastníkem.“

„To zní... až příliš logicky.“

Marchand se odmlčel. „Zeptala jste se ho, zda si pamatuje svou smrt?“

„Ano.“

„A mluvil o vině?“

„Ano,“ odpověděla bez váhání.

Marchand si povzdechl. „Pak nejde o blud. Blud se chrání. Tohle se trestá.“

Claire se zachvěla. „Takže vy si myslíte, že je to možné.“

„Myslím,“ řekl opatrně, „že některé vědomí se vrací tam, kde zanechalo stopu.“

„Ale proč si pamatuje tolik? Většina lidí ne.“

„Protože se nesnaží vzpomínky používat,“ odpověděl Marchand. „Jen je snáší.“

Claire zavřela blok. „A co mám dělat?“

Marchand se na ni dlouze zadíval. „Nic. Pokud ho začnete zkoumat, zlomíte ho. A pokud ho zveřejníte, zničíte ho.“

„A pokud mlčet nedokážu?“

Marchand se zvedl. „Pak si položte otázku, komu ty vzpomínky patří. Historii — nebo člověku, který s nimi musí žít.“

Claire vstala.

„Ještě jedna věc,“ dodal Marchand. „Král, který se vrátí jako údržbář, se nevrátil vládnout. Vrátil se hlídat, aby se chyby neopakovaly.“

Claire vyšla ven do deště s pocitem, že odpovědi nejsou úlevou — ale závazkem.

Claire se po rozhovoru s doktorem Marchandem snažila dělat přesně to, co jí doporučil: nic. Nesledovat. Neptat se. Nevyvozovat.

Vydrželo jí to tři dny.

Pak si všimla první věci.

Byla středa ráno a Louvre byl ještě zavřený. V sále s francouzským malířstvím 18. století se připravovala malá reinstalace — přesun obrazu, rutinní záležitost. Claire stála u dveří, když kolem ní prošel Étienne s vozíkem na nářadí.

„Nedělejte to dnes,“ řekl jen tak, aniž by se zastavil.

Claire zvedla hlavu. „Prosím?“

„Ten obraz,“ kývl směrem k sálu. „Ne dnes.“

„Proč?“

Étienne se konečně otočil. „Protože zítra ráno bude na titulní straně novin něco jiného. A tohle by se ztratilo.“

„Co by se ztratilo?“ naléhala.

„Smysl,“ odpověděl klidně a pokračoval v chůzi.

Claire to pustila z hlavy. Musela. Byla to jen věta. Nejasná, nic neříkající.

Druhý den ráno však Paříž zaplnily sirény. V noci došlo k nečekanému politickému skandálu, který zastínil všechno ostatní. Média změnila program, kulturní rubriky zmizely.

A reinstalace obrazu byla odložena.

Claire seděla v kanceláři a dívala se na mobil, který se jí třásl v ruce.

‘To byla náhoda,’ řekla si.

Musela být.

O týden později se s Étienнем potkala znovu, tentokrát v depozitáři.

„Mohu se vás na něco zeptat?“ řekla opatrně.

„Už jste se ptala,“ odpověděl, aniž by zvedl hlavu od zámku, který opravoval.

„Ne takhle.“ Odmlčela se. „Víte věci dopředu?“

Étienne se zarazil. Na krátký okamžik — téměř neznatelně.

„Ne,“ řekl. „Já si je pamatuji.“

Claire ztuhla. „To nedává smysl.“

„Budoucnost dává smysl jen těm, kdo už jednou sledovali, jak se opakuje,“ odpověděl.

„Opakuje co?“

Zvedl oči. „Chyby.“

Claire si sedla na bednu naproti němu. „Tak mi řekněte jednu. Jednu věc, která se má stát.“

Étienne zavrtěl hlavou. „To bych tím změnil.“

„Takže přiznáváte...“

„Ne,“ přerušil ji klidně. „Přiznávám, že některé věci se dějí bez ohledu na to, kdo je vysloví.“

Claire se nadechla. „Jako co?“

Étienne zavřel zámek a položil klíč stranou. „Jako to, že se znovu začne mluvit o uzavřených hranicích. Ne ze strachu — ale z únavy.“

Claire ztuhla. „Tohle téma je politicky mrtvé.“

„Bylo,“ opravil ji. „Stejně jako monarchie. A podívejte se, kolikrát se vrátila v jiné podobě.“

„Tohle už není historie,“ řekla tiše. „To je...“

„Paměť systému,“ doplnil.

„Systému?“

„Lidstva,“ odpověděl prostě.

Zlom přišel o měsíc později.

Claire dostala interní zprávu o plánované uzávěře jedné části Louvru kvůli statické kontrole. Dokument byl čerstvý, neveřejný.

Když šla chodbou, uviděla Étienne, jak mění označení dveří.

„Tohle nebude potřeba,“ řekl a sundal ceduli *Uzavřeno od 14. října*.

„Jak to myslíte?“

„Kontrola se odloží.“

„To rozhodnutí padlo dnes ráno,“ namítla.

„A dnes večer se zruší,“ odpověděl. „Kvůli penězům.“

Claire cítila, jak se jí sevřel žaludek. „Vy jste ten dokument neviděl.“

„Ne,“ přikývl. „Ale ten vzorec už ano.“

„Jaký vzorec?“ skoro zašeptala.

Étienne se na ni zadíval s výrazem, který nebyl ani nadřazený, ani tajemný — spíš smutný.

„Ten, kde se kultura vždycky opraví až po krizi. Nikdy před ní.“

„A přijde krize?“

Dlouho mlčel.

„Ano,“ řekl nakonec. „Ale ne taková, jakou čekáte.“

„Kdy?“

Podíval se na hodinky, které nenosil. „Brzy.“

Claire cítila chlad v zádech. „Proč mi to říkáte?“

Étienne se znovu pustil do práce. „Protože vy posloucháte. A protože historie nikdy nemá svědky, jen čtenáře.“

„A já?“

„Vy si ještě můžete vybrat,“ odpověděl.

Když odešel, zůstala Claire sama v chodbě, která byla stará stovky let — a přesto měla pocit, že se v ní poprvé mluví o něčem, co teprve přijde.

Za tři dny nato...

„V pátek odpoledne zavřete severní schodiště.“

Étienne to řekl mimochodem, skoro znuřeně, jako by mluvil o uvolněním madle. Stál na štaflích a utahoval šroub u světla. Claire si zapisovala poznámky k úplně jinému projektu.

„Prosím?“ zvedla hlavu.

„V pátek. Kolem třetí,“ zopakoval. „Bude lepší, když tam nikdo nebude.“

„Proč?“

„Protože někdo spadne.“

Claire sevřela propisku. „Tohle už není metafora.“

Étienne sešel dolů. „Ne.“

„Kdo?“ zeptala se tiše.

„Nevím,“ odpověděl po pravdě. „A právě proto to říkám.“

„To schodiště splňuje normy. Bylo kontrolované minulý měsíc.“

„Ano,“ přikývl. „Stejně jako ve Francii v roce 1788.“

„To je nefér srovnání,“ vydechla.

Étienne se na ni dlouze zadíval. „V pátek zavřete schodiště, Claire. Nebo si to budete pamatovat do konce života.“

Claire odešla s bušícím srdcem. V hlavě se jí ozýval hlas doktora Marchanda: "*Nedělejte nic.*" Ale tentokrát to nebyla minulost. Byla to instrukce.

Ve čtvrtek večer si otevřela technické záznamy. Nic. Žádná porucha, žádné hlášení. Severní schodiště patřilo k nejstabilnějším částem budovy.

V pátek ráno si řekla, že je to hloupost.

V poledne, ale změnila názor.

Dostala anonymní e-mail: *U severního schodiště je cítit vibrace. Možná nic, ale zkontrolujte to.*

Bez podpisu.

Ve 14:20 šla za vedoucím provozu.

„Potřebujeme na pár hodin uzavřít severní schodiště,“ řekla.

„Proč?“

„Preventivně.“

„Na základě čeho?“

Zaváhala. „Intuice.“

Vedoucí se zamračil. „To nestačí.“

„Prosím,“ řekla tiše. „Jen do konce dne.“

Po dlouhé pauze přikývl. „Dobře. Ale jen proto, že tam dnes není špička.“

Cedule *Dočasně uzavřeno* visela na zábraně ve 14:55.

V 15:07 se ozval zvuk, který nikdo nedokázal popsat přesně. Nebyla to rána. Spíš hluboké zavrčení kamene.

Jedna z nosných kovových výztuh, skrytá ve zdi, praskla. Ne dramaticky — únavou materiálu. Kdyby po schodišti šel člověk, bylo by po něm.

Nikdo tam naštěstí nebyl.

Evakuace. Technici. Otázky. Záznamy.

Claire stála opřená o zeď a dívala se, jak odborníci kroutí hlavami.

„Tohle nemělo vydržet ani den navíc,“ řekl jeden z nich. „Je zázrak, že se to nestalo dřív.“

Našla ho večer v dílně.

„Stalo se to,“ řekla bez pozdravu.

Étienne přikývl. „Ano.“

„Zachránil jste možná někomu život,“ vydechla. „Nebo několik životů.“

„Možná,“ řekl klidně.

„Jak jste to věděl?“ hlas se jí třásl. „Konkrétně. Den. Hodinu.“

Étienne si sedl. Najednou vypadal starší.

„Protože se to už jednou stalo,“ řekl.

Claire ztuhla. „Kdy?“

„V jiném čase. Na jiném místě. Stejná chyba,“ odpověděl. „Tehdy jsem ji ignoroval.“

„A někdo zemřel?“

Dlouho mlčel.

„Ano.“

„Takže... vy nevidíte budoucnost,“ zašeptala. „Vy si pamatujete cykly.“

„Ano.“

„A kolik jich ještě přijde?“

Podíval se na ni s pohledem, který ji vyděsil víc než cokoliv předtím. „Dost.“

Claire si sedla naproti němu. „A příště... mi to řeknete včas?“

Étienne zavřel oči. „Příště,“ řekl tiše, „už nepůjde jen o schodiště.“

V dílně zavládlo ticho. Louvre spal.

„Dobře,“ řekl tichým hlasem, „pojmu to střízlivě, bez senzace, jako pomalý, nevyhnutelný tlak, který člověk neunes. Smrt nebude dramatická — bude administrativní, mediální, lidsky krutá.“

„Nerozumím,“ nechápala mladá žena, o čem mluví.

„Pochopíte a brzy,“ odešel.

Pochopitelně se jeho předpovědi dostaly do medií. Claire nedokázala mlčet. Začalo to jednou větou, vytrženou z kontextu.

Údržbář z Louvru předpověděl havárii

Nejprve regionální web. Pak kulturní rubrika. Pak otázka, kterou si nikdo nedokázal odpustit: *Kdo je ten muž?*

Claire to zjistila ve chvíli, kdy jí začal vibrovat telefon. Jeden hovor za druhým. Nezvedala to. Věděla, že jakmile to udělá, něco se zlomí.

V poledne už jméno *Étienne Morel* kolovalo po sociálních sítích. Někdo přidal starou zaměstnaneckou fotografii. Jiný si vzpomněl na

„toho divného údržbáře“. Třetí vytáhl anonymní svědectví: *Tvrdil, že byl Ludvík XV.*

To stačilo, aby zavládlo šílenství.

Étienne seděl v šatně a svlékal si pracovní bundu, když se otevřely dveře.

„Pane Moreli?“

„Ano.“

„Jsem z ministerstva kultury.“

Muž v obleku se usmál způsobem, který neznamenal nic dobrého. „Budeme si muset promluvit.“

„Nemám co říct,“ odpověděl Étienne klidně.

„To už není jen vaše záležitost,“ řekl důležitě úředník. „Jde o státní zájem.“

Téhož dne večer čekali před jeho domem novináři. Ne křičící dav — to přišlo později. Teď to byli lidé s diktafony a otázkami, které zněly přátelsky.

„Pane Moreli, je pravda, že jste předpověděl havárii?“

„Cítíte se být reinkarnací francouzského krále?“

„Máte ještě nějaké další varování pro veřejnost?“

Neodpovídal.

Druhý den se objevily titulky:

*KRÁL SE VRÁTIL?
BLÁZEN, NEBO PROROK?
MÁ STÁT MLČET?*

Claire ho našla v dílně, seděl na bedně a díval se na ruce.

„Musíte odejít,“ řekla bez pozdravu. „Na čas. Já to nějak...“

„Ne,“ přerušil ji. „Tohle se nedá obejít.“

„Étienne...“

„Claire,“ zvedl k ní oči, „pamatujete si, co jsem říkal o moci?“

Přikývla.

„Tohle je ona,“ řekl tiše. „Jen bez koruny.“

Pak přišly výsledky.

Ne tvrdé. Formální. V místnostech bez oken, s lidmi, kteří se tvářili zdvořile.

„Pane Moreli, odkud jste měl informace?“

„Z paměti.“

„Jaké paměti?“

„Takové, kterou nemohu dokázat.“

Psychologové. Lékaři. Posudky.

Bludná porucha?

Náboženská identifikace?

Fantazijní konfabulace?

Nikdo neposlouchal obsah. Jen formu.

Když odmítl „spolupracovat“, zrušili mu smlouvu. „Dočasně.“

Pak přišli lidé, kteří nebyli oficiální.

„Řekněte nám, co se stane.“

„Varujte nás.“

„Bud' nám pomůžete, nebo budete litovat.“

Jednou v noci zavolal Claire.

„Začínají se ptát na věci, které si ještě nemohu pamatovat,“ řekl.

„Přijedu,“ odpověděla okamžitě.

„Ne,“ řekl. „Už ne.“

Poslední rozhovor měli v malé kavárně. Étienne seděl u okna, vypadal pohuble, starší než před týdnem.

„Víte, co je nejhorší?“ zeptal se klidně.

„Že vám nevěří?“

Zavrtěl hlavou. „Že věří příliš.“

„Co tím myslíte?“

„Chtějí odpovědi. Ne pravdu. A když jim je nedám, vymyslí si jiné.“

Claire se chvěla. „Můžeme to zastavit.“

„Ne,“ pousmál se slabě. „Historie se nikdy nezastavila proto, že by byla nespravedlivá.“

„Tak proč jste se vrátil?“ vyhrkla.

Dlouho mlčel.

„Abych jednou odešel beze strachu,“ řekl. „Ale tohle... to jsem nečekal.“

O tři dny později ho našli v jeho bytě.

Ne mrtvého násilím. Ne teatrálně. Prostě tělo, které to vzdalo. Srdce, které už neuneslo tlak.

V lékařské zprávě stálo: *Selhání organismu v důsledku vyčerpání.*

Noviny psaly jinak.

*TAJEMNÝ MUŽ MRTVÝ
KONEC PODVODU?
STÁT ODMÍTÁ KOMENTÁŘ*

Claire stála u Seiny a držela v ruce jeho klíče od dílny. Nikdo je nechtěl. Nikdo se neptal, co věděl. Jen jestli byl „nebezpečný“.

O týden později se v Louvru zřítila malá část omítky. Přesně tam, kde kdysi stál Étienne.

Claire si vzpomněla na jeho slova: *Historie nemá svědky. Jen oběti.*

A poprvé ji napadlo, že možná nebyl poslední. Jen první, kterého se lidé rozhodli umlčet.

A co je s podivem, že Claire nepocítila vinu. Kdyby mlčela a nikomu o něm neřekla... Étienne by ještě žil.

2. DELFÍN, KTERÝ ZACHRAŇOVAL ŽIVOTY

Na přelomu 19. a 20. století byla úžina French Pass u Nového Zélandu jedním z nejnebezpečnějších míst pro lodní dopravu na světě. Prudké proudy, skryté skály a náhlé změny směru vody způsobovaly časté ztroskotání. Námořníci se jí báli a mnozí se jí vyhýbali, pokud mohli.

A právě tam se poprvé objevil on.

Velký šedý delfín, pravděpodobně druh delfínovec Rissoův, kterému námořníci začali říkat Pelorus Jack.

První výstřel minul Pelorus Jacka jen o pár centimetrů, ránu z pušky pohltil řev přílivové vlny. Delfín se ani neuhnul. Otočil své zjizvené, břidlicově šedé tělo podél trupu *Pelorus*, pohled upřený na třesoucího se námořníka, který na něj mířil – ne strachem, ale něčím znepokojivě podobným poznání. Kapitán William Meiklejohn nevěřil na znamení, ale když viděl, jak kulka dopadla do vody, bez přemýšlení se pohnul. Jeho pěst zasáhla námořníka do čelisti, než muž stačil znovu nabít.

Posádka vybuchla – někteří křičeli o smůle, jiní přísahali, že je delfín vede k útesu. Meiklejohn je všechny ignoroval. Naklonil se přes zábradlí, slaná tříšť ho štípala do obličeje, a setkal se s pohledem tvora. Delfín jednou cvakl tlamou, zvuk jako otáčení zámku, a pak se ponořil. O několik vteřin později se vynořil vpřed, ujížděl po proudu způsobem, který žádná loď nedokázala napodobit, a jeho hřbetní ploutev se zahrula doleva právě ve chvíli, kdy se skrz pěnu objevily kameny.

Kormidelník prudce otočil kormidlem, dřevo zasténalo, když se *Pelorus* prudce naklonil na pravobok. Kýl zaškrábal na něco neviditelného, ale loď se nezhroutila. Palubu sevřelo ticho. Teprve tehdy si Meiklejohn uvědomil: delfín se nejen vyhnul pušce. Zmapoval si nejsmrtelnější místa průlivu.

Za soumraku měla posádka nový rituál – házela rybí zbytky přes palubu a sledovala, jak mizí v temné vodě s mávnutím zjizveného ocasu. O pušce se už nikdo nezmínil. Kapitán si ji, ale nechal nenabitou ve své kajutě. Připomínka. Některé dluhy začínají kulkou. Jiné začínají volbou.

O dva týdny později se *Pelorus* vrátil průlivem, nákladní prostory plné dřeva směřujícího do Wellingtonu. Tentokrát hlídka zahlédla Jacka před skalami – jeho šedá záda se vlnila proti proudu, jeho cvakání bylo slyšet i přes vítr. Meiklejohn nečekal. Nařídil kormidlu, aby sledovalo delfíní dráhu, centimetr po centimetru, jako by sledovalo tajemství, které znal jen on sám.

Pak přišly bouře. Lodě v těch vodách mizely – zlomené stěžně vyplavené na břeh, prázdné záchranné čluny. Ale *Pelorus* plul dál. V přístavních tavernách se šířily zvěsti: delfín s ďábelským štěstím, nebo možná s andělským. Meiklejohn v ty noci pil sám, studoval mapy, kde nebyl vyznačen žádný útes, a přemýšlel, před kolika neštěstími je Jack zachránil.

Odpověď přišla v zimě, když francouzská brigantina ignorovala varování a zkusila proplout průlivem bez něj. Za úsvitu našli její trup roztříštěný na skalách, přeživší se drželi trosek. Jeden blouznící námořník neustále žvanil o očích ve vodě – šedých a vědoucích, jak je sleduje, jak se topí. Meiklejohn se neptal, jestli tam Jack byl. Některé pravdy nebylo třeba říkat.

Na jaře začali námořníci nechávat obětiny – plechovky od tabáku přibité na naplavené dřevo, mince zatížené vlasem. Ať už to byla

pověra, nebo ne, vraky se zpomalily. Jackovy jizvy se také množily, čerstvé rány křížily ty staré. Meiklejohn je jednou sledoval z přídě, dostatečně blízko, aby cítil krev a sůl. Delfín se převrátil a odhalil břicho – bledou, svraštělou ránu o velikosti hrotu harpuny.

Pak dorazili vládní muži se svými měřicími přístroji a sondami a vytyčili bezpečný průchod pro parníky. Zasmáli se, když se Meiklejohn zmínil o delfínovi.

O tři dny později jejich hlavní geodet zmizel – stržen pod hladinu divokou vlnou, říkali, ačkoli posádka přísahala, že voda byla hladká jako sklo. Jeho zápisník se vyplavil na břeh, stránky plné Jackových pohybů: přesných, opakujících se, jako by je ten tvor učil rytmu průlivu.

Další parník, který proplul, měl novou figurku – hrubého dřevěného delfína, natřeného na šedou barvu. Meiklejohn si plivl přes zábradlí, když ho uviděl. Jack ten den dvakrát obeplul loď, a pak na týden zmizel. Když se vrátil, jizvy na jeho zádech tvořily vzor téměř jako písmena, pokud jste přimhouřili oči. Kapitán nikomu neřekl, co si myslí, že značí.

Do wellingtonských novin se dostaly další zvěsti: mořští biologové navrhli Jacka zajmout ke studiu a označili ho za „evoluční anomálii“. Rybáři z Pictonu napnuli sítě přes nejužší místo průlivu, zatížené olovem. Vytáhli jen roztrhané pletivo a jedinou zrezivělou pušku – stejný model, jaký Meiklejohn měl ve své kajutě.

Pak přišli velrybáři. Dvě lodě plující pod norskou vlajkou, s harpunovými zbraněmi, které se leskly. Jack je zavedl do řasového lesa tak hustého, že jim vrčely vrtule. Než se odtrhli, příliv se obrátil proti nim. Jedna loď se s prasklým trupem vrátila zpět do levoboku; druhou už nikdo neviděl, dokud odliv neodhalil její žebra vyčnívající z písečného mělčiny, oloupaná racky.

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy ***Pravda nebo fikce? 2. díl.***
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.